

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viite: Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö, koskien STM:n asetusta ionisoimattoman säteilyn väestölle aiheuttaman altistuksen rajoittamisesta, 12.6.2017; STM100:00/2016; STM2388/2017

Suomen Radiologiyhdistyksen kannanotto koskien STM:n asetusta ionisoimattoman säteilyn väestölle aiheuttaman altistuksen rajoittamisesta

Kiitämme mahdollisuudesta ottaa kantaa suunniteltuun otsikon asetukseen

Kyseessä olevassa asetuksessa on jonkin verran päällekkäisyyttä valtioneuvoston asetukseen (388/2016) työntekijöiden suojelemiseksi sähkömagneettisista kentistä aiheutuville vaaroilta. Tässäkin asetuksessa on altistumisen raja-arvojen ylitys sallittu tietyin edellytyksin: altistuminen yhteydessä magneettikuvaslaitteiden asentamiseen, testaukseen, käyttöön, kehittämiseen tai huoltoon taikka niihin liittyvään tutkimukseen (kohta 11 §). Liitteen 2 sivun 1. lauseen ”Työntekijöiden altistuksen rajoittamisesta ionisoimattomalle säteilylle säädetään erikseen.” yhteyteen voisi laittaa viitteen siihen missä säädetty (valtioneuvoston asetus (388/2016))

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20160388#P1dp431852432>

Eri laeissa ja asetuksissa käsitellään samoja tai samankaltaisia asioita (785/1992 & 559/1994 & 1659/2015 & 347/2017; 488/1999 & 143/2015; 1135/2016), jotka olisi parempi yhdistää yhdeksi kokonaisuudeksi asioiden selkeyttämiseksi ja samalla kuluttajan (kansalaisen) kannalta ymmärrettäväksi kokonaisuudeksi. Säteilylain kokonaisuudistuksesta ei-ionisoivan säteilyn olisi voinut jättää kokonaan pois asioiden selkeyttämiseksi ja täydentää tarvitsessa edellä mainittua asetusta ja siihen liittyvää lakia.

Nyt lausunnolla olevaa asetusta ei sovelleta:

- 1) altistukseen, jossa ionisoimatonta säteilyä kohdistetaan ihmiseen tarkoituksellisesti potilaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (785/1992) tarkoitettussa terveydenhuollon toimintayksikössä;
- 2) lääketieteellisistä tutkimuksista annetun lain (488/1999) mukaiseen lääketieteelliseen tutkimukseen;
- 3) auringon säteilyn aiheuttamaan altistukseen;
- 4) sähköturvallisuuslain (1135/2016) vaatimusten mukaisten suurjännitteisten ilmajohtojen aiheuttamaan altistukseen sähkökentälle

1 § Soveltamisalan rajaukset

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaisen rajauksen tarkoituksena on selvyiden vuoksi rajata soveltamisalan ulkopuolelle terveydenhuoltoalan toimintayksiköt, koska lääketieteellinen altistus ionisoimattomalle säteilylle on rajattu pois ehdotetun säteilylain soveltamisalasta.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaisen rajauksen tarkoituksena on rajata soveltamisalan ulkopuolelle lääketieteellinen tutkimus, joka toteutetaan lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain (488/1999) vaatimusten mukaisesti. Tällöin lääkäri, hammaslääkäri tai muu tutkija, jolla on riittävä pätevyys, arvioi riskit tapauskohtaisesti ja tutkimuksen toteuttaminen edellyttää eettisen toimikunnan myönteistä lausuntoa.

Pykälän 2 momentin mukaan asetusta ei sovellettaisi työntekijöiden altistukseen, sillä työntekijöiden altistuksesta ionisoimattomalle säteilylle säädetään työturvallisuuslainsäädännössä. Momentti on informatiivinen.

Helsinki 14.8.2017

Suomen radiologiyhdistyksen puolesta

Sauli Savolainen, pj.

Liisa Porra, siht.

